

Uchwała nr 63/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XIV/64/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie ustalenia dopłat z budżetu Gminy do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Gminy Sadowie.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr XIV/64/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie ustalenia dopłat z budżetu Gminy do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Gminy Sadowie w części dotyczącej § 1 ust. 1 pkt 1 uchwały z powodu naruszenia art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2024 r. poz. 757).

Uzasadnienie

Uchwała nr XIV/64/2025 Rady Gminy Sadowie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie ustalenia dopłat z budżetu Gminy do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Gminy Sadowie wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 31 marca 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 16 kwietnia 2025 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium wzięli udział przedstawiciele Gminy Sadowie.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

U podstaw tego rozstrzygnięcia znajdują się niżej opisane ustalenia faktyczne i prawne.

Jako podstawę prawną wskazując m. in. art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (dalej u.z.z.w.z.o.ś.) Rada Gminy Sadowie w §1 postanowiła, cyt.

„§ 1. Ustala się dopłaty z budżetu Gminy na rok budżetowy 2025:

1. do każdego m³ wody dostarczonej do:

- 1) gospodarstw domowych w wysokości 0,27 zł + VAT,
- 2) pozostałych odbiorców w wysokości 0,27 zł + VAT.”

Zgodnie z art. 24 ust. 6 u.z.z.w.z.o.ś., rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

Stosownie do treści art. 24b ust. 1 u.z.z.w.z.o.ś., taryfa podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny z wyłączeniem taryfy zmienionej w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług. Natomiast z przepisu art. 24c ust. 2 u.z.z.w.z.o.ś. wynika, iż organ regulujący zatwierdza taryfę w drodze decyzji. Jak stanowi art. 27a ust. 1 u.z.z.w.z.o.ś., organem regulacyjnym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zgodnie zaś z art. 2 pkt 13 u.z.z.w.z.o.ś., taryfowa grupa odbiorców usług – to grupa odbiorców wyodrębnionych na podstawie charakterystyki zużycia wody lub odprowadzanych ścieków, warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także na podstawie sposobu rozliczeń za świadczone usługi.

Zgodnie z ww. przepisami Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wydał w dniu 27 sierpnia 2024 r. decyzję W.RZT.70.181.2024/4, w której zatwierdził taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Gminy Sadowie na okres 3 lat, ustaloną przez przedsiębiorstwo wodociągowe „Kuczyński” Firma Wielobranżowa Kazimierz Jacek Kuczyński. Zgodnie z załącznikiem do tej decyzji dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę wydzielono dwie taryfowe grupy odbiorców usług, cyt.:

„Grupa 1-B- Odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe, indywidualne gospodarstwa rolne, altanki)

Do tej grupy klientów pobierających wodę w celu wykorzystania jej w ramach gospodarstw domowych, czyli do celów socjalno- bytowych, podlewania przydomowych ogrodów, remontowania czy rozbudowy domów lub innych budowli w ramach działki budowlanej przeznaczonej do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych oraz pobierających wodę w związku z prowadzonym gospodarstwem rolnym. Grupa ta obejmuje również odbiorców z budynków mieszkalnych wielorodzinnych z którymi zawarto indywidualne umowy na dostarczanie wody którzy rozliczani są z ilości pobranej wody poprzez odczyt liczników głównych dla poszczególnych mieszkań.

Grupa 2-D- pozostali odbiorcy

Do tej grupy klientów zalicza się odbiorców niezaliczonych do Grupy B, oraz odbiorców instytucjonalnych, prowadzących działalność gospodarczą, przemysłową, handlową, usługową. Do

tej grupy zalicza się również wodę zużytą na cele przeciwpożarowe i pobieraną z publicznych źródeł.”

Zatem należy zauważyć, iż gospodarstwa domowe, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 przedmiotowej uchwały nr XIV/64/2025 nie zostały wyodrębnione w decyzji jako odrębna taryfowa grupa odbiorców usług. Do Grupy 1-B zaliczono bowiem oprócz gospodarstw domowych również indywidualne gospodarstwa rolne i altanki.

Zdaniem Kolegium, określenie przez Radę Gminy Sadowie w § 1 ust. 1 pkt 1 dopłaty wyłącznie dla gospodarstw domowych pozostaje w sprzeczności z dyspozycją art. 24 ust. 6 u.z.z.w.z.o.ś. Stosownie do tego przepisu, upoważnienie do podjęcia uchwały o dopłacie dotyczy jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. W ocenie Kolegium ustawodawca nie bez powodu posłużył się w u.z.z.w.z.o.ś. wyrażeniem „taryfowych grup odbiorców”. Taka redakcja w sposób wyraźny sugeruje, że przekazywane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dopłaty winny być przekazywane dla grup odbiorców wynikających wprost z taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przepis ten nie zawiera podstawy do wyodrębnienia w ramach taryfowych grup odbiorców usług określonego rodzaju odbiorców, tj. gospodarstw domowych. Bezsprzecznie więc wskazana dopłata nie objęła wszystkich podmiotów przynależnych do wskazanej grupy taryfowej, lecz tylko ich część ograniczoną jedynie do gospodarstw domowych. Stanowisko takie zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt I SA/Kr 559/20.

Wskazać również należy, że Wójt Gminy Sadowie w piśmie z dnia 8 kwietnia 2025 roku wyjaśniła, że pomimo występującej różnicy w określeniu odbiorców pomiędzy uchwałą Rady Gminy oraz decyzją, intencją jest objęcie dopłatą do 1m³ wody wszystkich odbiorców znajdujących się na terenie Gminy Sadowie.

W ocenie Kolegium Izby, naruszenie prawa ma charakter istotny. Za istotne naruszenie prawa uznawane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych uchybienie prowadzące do takich skutków, które nie mogą zostać zaakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, które wpływają na treść uchwały lub zarządzenia (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r., II SA/Wr 1459/97). Jak wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z 16 czerwca 2016 r. (I SA/Ol 243/16. LEX nr 2082717), „takim uchybieniem jest m.in. naruszenie przepisów prawa wyznaczających kompetencje do wydania aktu lub podstawę prawną, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał, jeżeli na skutek tego naruszenia zapadła uchwała innej treści, niż gdyby naruszenie nie nastąpiło (por. M. Stahl, Z. Kmiecik, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny. Samorząd terytorialny 2001, z. 1-2).”

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem jego nieważności w całości albo w części. W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka